

**Verkiezingsprogramma
Gemeenteraad
2022-2026**

‘Tijd voor andere tijden’

Inleiding

Son en Breugel is een prachtig dorp met een grote gemeenschapszin en met een actief verenigingsleven. Een dorp om in op te groeien, te wonen, te werken, te ondernemen en om gewoon van te genieten. Een dorp waarin 'Zonnenaren en Breugelianen' het hart vormen, maar waar ook steeds meer mensen van buiten graag wonen.

Een dorp waarin groen, ruimte en natuur de boventoon voeren. Een dorp waarin je als je door het centrum wandelt kunt genieten van het diverse aanbod van winkels, de ruime trottoirs, het gratis parkeren en de gezellige horeca. Een dorp met vele en goed bereikbare sportvoorzieningen. Een dorp dat is gelegen tussen stedelijk en landelijk gebied en doorsneden wordt door het meanderend riviertje de Dommel. Een dorp waarin moderne uitdagingen zichtbaar worden en waar zich tegelijkertijd oplossingen aandienen.

De VVD Son en Breugel staat voor duidelijk beleid, gebaseerd op een degelijke visie, en voor betrouwbare samenwerking. Wij willen in goed overleg met de inwoners voordat we besluiten tot belangrijke investeringen; we willen een bruisend verenigingsleven, een vitale middenstand, een levendige culturele sector, veiligheid en goede zorg voor mensen die dit nodig hebben. En, we moeten onze leefomgeving aan gaan passen aan veranderende klimatologische en ecologische omstandigheden. Er is werk te doen.

Dit VVD-verkiezingsprogramma is bedoeld om ons dorp mooi en prettig leefbaar te houden, maar tegelijkertijd ook voor te bereiden op een toekomst waarin we op verantwoorde wijze met onze naaste leefomgeving omgaan. We betreden een tijdperk waarin groei niet meer voorop staat, maar waarin 'Brede Welvaart' een steeds grotere rol gaat spelen. Dat vergt een bestuur dat een beroep doet op zowel ambtelijke expertise, op lokale ervaringen en inzichten, dat zich richt op regionale initiatieven en daaraan ook bijdraagt. Dat vergt een bestuur dat openstaat voor verandering. Een bestuur dat 'ja, mits' kan zeggen in plaats van 'nee, tenzij'. Of dat ook gewoon 'ja' kan zeggen. [Het is 'Tijd voor andere tijden'](#).

Wat willen wij voor ons dorp?

Wij willen dat het in ons dorp voor iedereen goed leven, wonen en werken is. Om dat mogelijk te maken, moeten we zuinig omgaan met belastinggeld en mogen de lasten voor onze inwoners niet worden verhoogd, tenzij het echt niet anders kan.

De gemeente speelt een regisserende en faciliterende rol, waarbij de kracht van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties tot ontplooiing kan komen. Daar hoort een gemeente bij die luistert naar inwoners en ondernemers, en die ruimte geeft aan eigen initiatief en eigen verantwoordelijkheid. De VVD wil dat iedereen kan meedoen, ongeacht geloof, ras of achtergrond.

De investeringen die de afgelopen periode zijn gedaan, zullen we rendabel krijgen en maximaal tot nut laten zijn voor zoveel mogelijk mensen en groeperingen.

We willen dat Son en Breugel nog mooier wordt. De uitdaging is om met de schaarse ruimte die we hebben, groots te denken. In dit verkiezingsprogramma leest u waar wij voor kiezen en wat u van ons kunt verwachten. Ons alledaagse leven staat hierbij centraal, met respect voor elkaars vrijheid en gericht op eigen verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en sociale rechtvaardigheid.

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
WAT WILLEN WIJ VOOR ONS DORP?	3
1. ...WAAR HET PRETTIG IS OM TE ZIJN.	6
1.1 OM JE HUIS EN IN DE BUURT.	6
1.2 INFRASTRUCTUUR.	6
1.3 ONDERWIJS.	6
1.4 SPORTFACILITEITEN.	6
1.5 AANPASSEN AAN EEN VERANDERENDE LEEFOMGEVING.	6
1.6 CENTRUM BREUGEL.	7
1.7 CENTRUM SON.	7
1.8 DORPSHUIS.	7
1.9 VERANDERINGEN IN ONZE OMGEVING.	7
1.10 ENERGIE.	8
1.11 BELASTING VAN OMGEVING EN OVERLAST VOORKOMEN.	8
1.12 NATUUR.	8
2. ...WAAR JE VEILIG EN SNEL VAN A NAAR B KAN GAAN.	10
2.1 VERKEERSAANBOD.	10
2.2 VERKEERSVEILIGHEID.	10
2.3 FIETSPLAN.	10
2.4 VOETGANGERS.	11
3. ...WAAR ONDERNEMEND SON EN BREUGEL WORDT ONDERSTEUND.	12
3.1 TOEKOMST MKB.	12
3.2 ONDERNEMEN EN RECREATIE.	12
3.3 ONDERNEMEN EN DUURZAAMHEID.	12
4. ...WAAR VOLDOENDE WONINGAANBOD IS.	14
4.1 WAT WILLEN WE?	14
4.2 VOOR WIE MOETEN WE GAAN BOUWEN?	14
5. ...WAAR GOED VOOR JE WORDT GEZORGD ALS HET NODIG IS.	16
5.1 WAAR MENSEN VOLOP DE RUIMTE KRIJGEN.	16
5.2 WAAR JE MET PLEZIER NAAR JE WERK GAAT.	16
5.3 WAAR KINDEREN ZICH THUIS VOELEN EN MET PLEZIER NAAR SCHOOL GAAN.	16
5.4 WAAR IEDEREEN GOEDE ZORG KRIJGT.	17
5.5 WAAR RUIMTE IS VOOR SPORT.	18
5.6 WAAR AANDACHT IS VOOR (LOKALE) TRADITIES EN CULTUUR.	18
5.7 EN WAAR NIEUWKOMERS ZICH AANPASSEN.	18
5.8 VERBINDING.	19
6. ...WAAR HET BESTUUR MET ZIJN TIJD MEEGAAT.	20
6.1 BESTUUR.	20
6.2 GEMEENTEGRENS.	20
6.3 FINANCIËN.	20
6.4 INVOERING VAN DE OMGEVINGSWET.	20
6.5 VEILIGHEID.	21

6.6 BESTUURSSTIJL.	21
6.7 GEMEENTESERVICE.	21
6.8 REGIONAAL.	22

21
21
22

Wij willen leven in een omgeving...

1. ...Waar het prettig is om te zijn.

1.1 Om je huis en in de buurt.

We wonen graag in een schone en goed onderhouden groene buurt, wijk en dorp. We vinden dat mensen ook zelf een oogje in het zeil moeten houden op het onderhoudsniveau, kwaliteit en hygiëne van hun naaste omgeving. Zo kan de afvalstoffenheffing omlaag.

- ▶ Blink is per 1 januari 2022 onze afvalverwerker, en we scheiden ons afval nu zelf. Om het aantal ophaalmomenten en het aantal afvalcontainers te verminderen, blijven we de ontwikkelingen voor nascheiding scherp volgen.
- ▶ Klimaatverandering leidt tot meer neerslag in korte tijd. We gaan nog meer samenwerken met waterschappen om wateroverlast in natuur en op straat tegen te gaan.
- ▶ Er wordt veel geklaagd over hondenpoep, loslopende katten en hun afval, zwerfafval en ook over vernielingen aan eigendommen. Overtreders moeten worden aangepakt en de overtreder betaalt.

1.2 Infrastructuur.

Grote delen van ons dorp hebben een hoog onderhoudsniveau van de infrastructuur, maar het kost aandacht en geld om in een bosrijke omgeving onze trottoirs en wegen op een goed niveau te houden. Dit moet beter en willen we hier geld voor vrijmaken.

- ▶ Openbare ruimte en infra mag geen sluitpost zijn van de begroting;
- ▶ We streven naar een hoog onderhoudsniveau van onze trottoirs en wegen.

1.3 Onderwijs.

Ons dorp heeft goede en moderne onderwijsfaciliteiten. Scholen zijn ook ontmoetingsplaatsen.

- ▶ Een schoolomgeving moet (verkeers)veilig zijn en ruimte bieden aan kinderen om zonder begeleiding te spelen en te sporten.
- ▶ Wij willen dat er goede mogelijkheden zijn om kinderen met zowel de fiets als de auto bij school af te zetten.

1.4 Sportfaciliteiten.

We hebben uitstekende sportfaciliteiten en veel sportverenigingen. De uitdaging de komende tijd is om het netwerk van vrijwilligers in stand te houden en zo te zorgen voor een vitale samenleving.

- ▶ Bekijk of verenigingen/clubs naast subsidies ook kunnen worden ondersteund bij het organiseren van regionale en misschien nationale evenementen.

1.5 Aanpassen aan een veranderende leefomgeving.

Als gevolg van klimaatverandering moeten we anders met onze omgeving omgaan. Wateroverlast, hittestress en extreme droogte zorgen ervoor dat we maatregelen moeten nemen. We staan voor de uitdaging om een balans te vinden in woningbouw, transitie van landbouw en leefomgeving.

- ▶ Er moet in de openbare ruimte meer ruimte komen voor waterbuffering en vergroening.

- ▶ We moeten af van eerst bouwen en daarna groen, maar andersom gaan denken: eerst een groengebiedsvisie en daarna de bouwplannen.
- ▶ Er moet klimaatadaptief worden gebouwd.
- ▶ Nieuwe wegen moeten klimaatadaptief worden aangelegd, zodat water zijdelings kan worden opgevangen en kan indalen.
- ▶ Minder stenen, meer waterbuffers, afkoppelen van hemelwater, scheiding van afvalwater en hemelwater en we willen het gebruik van sedumdaken stimuleren.

1.6 Centrum Breugel.

We willen het project Breugel Bruist nieuw leven inblazen. Dit project is in losse delen uiteen gevallen.

- ▶ Breugel moet weer gaan bruisen, niet los van elkaar maar met elkaar.
- ▶ Er moet een integraal plan voor het centrum van Breugel komen.
- ▶ Vanwege de verkeerssituatie en parkeerdruk vinden wij de locatie van de Krommen Hoek niet geschikt voor het samengaan van de scholen Krommen Hoek en de Regenboog. Omdat een school voor levendigheid zorgt, hebben wij de voorkeur voor een locatie in het centrum van Breugel.
- ▶ Het woonblok aan de van Gentlaan waar de COOP in is gevestigd, dient te worden opgewaardeerd.

1.7 Centrum Son.

Voor het centrum van Son zijn al veel plannen opgesteld waarin de intentie wordt uitgesproken om het centrum van Son te vergroenen. Inmiddels is het centrum een hitte-eiland tijdens warm weer en voldoet het niet aan de groene verwachtingen die worden gewekt als men het dorp inkomt. Met het dorpshuis als versteende blikvanger zal er nog meer aandacht voor vergroening in het centrum moeten komen.

- ▶ Wij willen een integraal plan om te het centrum te vergroenen en aantrekkelijker te maken.
- ▶ Om het aanzicht te verbeteren, dienen de woonblokken aan het Raadhuisplein/Airbornestraat/Heistraat en Nieuwstraat beter te worden onderhouden.
- ▶ In overleg met de ondernemersvereniging moeten we werken aan een betere uitstraling van het centrum.
- ▶ Het Vestzaktheater blijft uiterlijk in de huidige vorm en wordt geschikt gemaakt voor appartementen voor senioren en starters.
- ▶ We gaan in overleg met de ondernemersvereniging en ondernemers rond het Raadhuisplein, om te komen tot een aantrekkelijk horecaplein.

1.8 Dorpshuis.

De verbouwing van de voormalige kerk naar een dorps huis wordt in 2022 afgerond. Nu wordt het zaak om het dorps huis op een goede manier te exploiteren.

- ▶ Uitbreiding van het aantal functies van het dorps huis om het exploitabel te maken.
- ▶ We gaan het dorps huis rendabel maken door de vestiging van commerciële partijen.
- ▶ Vestiging van een Senioren Servicepunt om senioren te helpen in de digitale wereld en wegwijst te maken in de maatschappij, bij voorkeur onder te brengen in de bibliotheek.

1.9 Veranderingen in onze omgeving.

Son en Breugel neemt deel aan de Regionale Energie Strategie en hierin is Sonniuswijk aangewezen als voorkeurslocatie voor de plaatsing van zonnepanelen. Verder zal in de komende jaren een keuze moeten worden gemaakt hoe wij omgaan met ons buitengebied.

- ▶ Door netwerkbepkeringen en omdat energieopwekking zoveel mogelijk bij bestaande infrastructuur moet plaatsvinden, vinden wij Sonniuswijk als gebied voor opwekking van energie op voorhand geen goede optie.
- ▶ Eerst panelen op daken (Ekkersrijt), daarna panelen langs de A-50 en het Wilhelminakanaal, dus de “zonneladder” volgen.
- ▶ Boeren moeten de kans krijgen om een nieuw verdienmodel te ontwikkelen.
- ▶ We zetten ons in voor de best mogelijke optie voor energiezekerheid, schone lucht, voldoende ruimte voor woningbouw, landbouw en natuur én het behalen van de klimaatdoelen.

1.10 Energie.

Gelet op het onlangs gepresenteerde IPCC rapport, zal onze energievoorziening op korte termijn anders moeten worden ingericht.

- ▶ Actief beleid om zonne-energie op daken van bedrijven en woningen te stimuleren.
- ▶ Gezien de weinig beschikbare grond in onze gemeente, zijn we tegen windmolens in ons dorp.
- ▶ Fossiele brandstof is fossiel denken. Overheid en particulieren moeten (gefaseerd) overstappen op nieuwe energiedragers en open staan voor nieuwe ontwikkelingen.

1.11 Belasting van omgeving en overlast voorkomen.

In ons dorp is de milieubelasting door omgevingsgeluid en luchtvervuiling ‘substantieel’ te noemen, vooral aan de noordkant. Dat hangt samen met de A-50, Ekkersrijt, het luchtverkeer van Eindhoven Airport en door de uitstoot van een aantal veehouderijen en bedrijven in Sonniuswijk.

- ▶ Geen groei van het aantal vliegbewegingen.
- ▶ We willen actief meepraten om de overlast te beperken.
- ▶ Wij zijn groot voorstander van warme saneringen in Sonniuswijk.
- ▶ De luchtkwaliteit in Son-Noord moet worden verbeterd en dan komen er kansen voor wonen, natuur en recreatie in Sonniuswijk en omgeving.
- ▶ Als er bedrijven zijn die voor overlast zorgen in woongebieden of die uitbreiding van woningbouw belemmeren, moeten we de mogelijkheden gaan bekijken om deze bedrijven te verplaatsen.
- ▶ Waar mogelijk moeten we de overlast bij de bron aanpakken en actief beleid voeren naar de juiste instanties, zoals Eindhoven Airport voor het vliegverkeer en Rijkswaterstaat voor de overlast van de A-50.
- ▶ We willen de vertrekroute van baan 03 van Eindhoven Airport die recht over Son en Breugel loopt ter discussie stellen.
- ▶ De Provincie is op zoek naar vestigingsplaatsen voor mestfabrieken. Als wij een verzoek voor plaatsing krijgen, wijzen wij dat af.

1.12 Natuur.

Son en Breugel is een dorp midden in de natuur. Daarom is het belangrijk dat we goed voor onze natuur zorgen. Maar we willen ook ruimte om te wonen, ruimte om ons te verplaatsen en ruimte om geld te verdienen. Dit ruimtelijke vraagstuk vraagt om inwonersparticipatie.

- ▶ Kijk naar de mogelijkheden om recreatie, economie en natuur nog meer te combineren.
- ▶ Mooie ontwikkelingen die we ondersteunen zijn projecten zoals de Mosbulten en ‘Dommeldal uit de verf 2.0’.
- ▶ We zullen ons inzetten voor een goede bereikbaarheid van natuurgebieden, aanleg en onderhoud van wandelpaden voor validen en mindervaliden en aanleg van fietspaden.

- ▶ We stellen het concept van bosbeheer door vlaktekop ter discussie, om daarna te bezien of onze bossen zich organischer, natuurlijker en duurzamer kunnen ontwikkelen.
- ▶ We willen een Klankbordgroep Groen oprichten, waarbij de eerder genoemde wijklankbordgroepen een eigen 'groene' coördinator hebben.

2. ...Waar je veilig en snel van A naar B kan gaan.

De afgelopen 4 jaar is er op dit vlak weinig gebeurd. Het toegezegde Fietsplan is er niet omdat de aandacht vooral is uitgegaan naar 'gebouwen'.

2.1 Verkeersaanbod.

Een verkeersstromenonderzoek uit 2019 heeft uitgewezen dat ongeveer 1/3 van het doorgaand verkeer sluipverkeer is. Voor velen is dat een doorn in het oog, vooral het verkeer in het centrum.

- ▶ Wij ondersteunen de ontwikkeling van de zgn. Bundelroutes rondom Eindhoven. Hierdoor zal het doorgaande verkeer in dorpskernen verminderen.
- ▶ In verband met de ontwikkeling van de 2^e ontsluiting Ekkersrijt, komen er nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied ten noorden van Esp. Als deze ontsluiting er komt, dan kunnen we in overleg met Eindhoven en direct betrokkenen bekijken of de Eindhovenseweg autoluw kan worden gemaakt, of eventueel kan worden afgesloten voor doorgaand verkeer.
- ▶ In de spits is de Gentiaanlaan overbelast, daar moet een oplossing voor komen.
- ▶ De nieuwe wijk Sonniuspark is bijna voltooid, maar de ontsluiting naar Eindhoven moet worden geoptimaliseerd.

2.2 Verkeersveiligheid.

Door een toename van het aantal verkeersdeelnemers en transportmiddelen neemt de verkeersdichtheid toe. Daarnaast wordt er nog steeds te hard gereden, vooral in 30 km zones. Ook zijn er onduidelijke verkeerssituaties zoals bijvoorbeeld de kruising Boslaan-Europalaan-Heistraat en oversteekplaatsen voor fietsers, zoals in de Australiëlaan-Gentiaanlaan bij de rotonde.

- ▶ Om de veiligheid te vergroten, willen wij onderzoeken of het mogelijk is om verkeersstromen in het centrum te reguleren.
- ▶ Sommige 30 km zones zijn niet reëel en moeten worden aangepast.
- ▶ Meer handhaving op snelheidsovertreders.
- ▶ In samenspraak met inwoners en politie, willen we onduidelijke verkeerssituaties in beeld gaan brengen om zo de (verkeers)veiligheid te gaan verbeteren.

2.3 Fietsplan.

In de afgelopen raadsperiode is helaas geen aandacht besteed aan het 'Fietsplan'. We willen hier wel werk van maken, omdat recreatief fietsen en fietsen voor woon-werk in het belang is voor een prettige leefomgeving en algemene gezondheid.

- ▶ Realiseren van duidelijke fietsroutes naar Eindhoven.
- ▶ Fietssnelweg van Eindhoven naar Veghel/Uden/Nijmegen.
- ▶ Het doorgaande fietsverkeer door de wijken moet met voorrang door het dorp kunnen rijden. Gevaarlijke drempels en andere obstakels moeten worden aangepakt
- ▶ Breed baan voor de fiets.

2.4 Voetgangers.

Son en Breugel staat bekend als een groen dorp. Te voet zie je dat het best, dus moeten alle voetpaden en trottoirs goed begaanbaar zijn. Wandelen door, en van het ene groene gebied naar het andere, moet mogelijk en veilig zijn.

- ▶ In het dorp moet het onderhoudsniveau van trottoirs en fietspaden worden verbeterd, ook voor rollators en rolstoelen. Er moeten duidelijke routes komen, door het dorp en van en naar de mooie plekjes. Voorbeelden zijn:
- ▶ Van en naar Oud Meer, zowel vanaf 't Zand als vanaf de Gentiaan;
- ▶ Vennekespad als onderdeel van het streekpad langs de Dommel, door Son en Breugel, aansluitend op het pad in Meijerijstad;
- ▶ Van Sonniuspark naar de Hazeputten;
- ▶ Laarzenpad vanaf Vroonhoven naar de Planetenlaan en langs de Dommel weer terug;
- ▶ Van Breugel naar de Mosbulten.

3. ...Waar ondernemend Son en Breugel wordt ondersteund.

3.1 Toekomst MKB.

Er is een tendens gaande dat winkelgebieden overgaan van winkelen naar 'ontmoeten en verblijven'. Dat zien we ook gebeuren in het centrum van Son: er komt meer horeca. Maar gelukkig is er voldoende winkelaanbod en is er weinig tot geen leegstand.

- ▶ We gaan de Centrumvisie Son actualiseren om samen met ondernemers en inwoners een aantrekkelijker centrum in Son te realiseren.
- ▶ Gratis parkeren is een *must*.
- ▶ Samen met de gemeente zorgt de ondernemersvereniging voor een uitnodigende openbare ruimte.
- ▶ We streven naar een gevarieerd winkelaanbod.

3.2 Ondernemen en recreatie.

Son en Breugel is een mooie groene gemeente met goede faciliteiten voor sport en recreatie. Alleen, in vergelijking met omliggende gemeenten zoals Meijerijstad en Nuenen, trekken we nauwelijks toeristen. Voor lokale ondernemers is dit een uitdaging die we graag met hen aan willen gaan.

- ▶ De gemeente stimuleert recreatieve ondernemers om te investeren in recreatie en verblijf.
- ▶ Onze ambitie is om onze gemeente te promoten als een aantrekkelijke gemeente om te bezoeken en te winkelen.
- ▶ Onderzoek de mogelijkheden voor de uitbreiding van recreatie en horeca op de Kanaaldijk-Zuid.
- ▶ Boeren die te kennen hebben gegeven te willen stoppen, moeten de mogelijkheid krijgen om recreatief te ondernemen.

3.3 Ondernemen en duurzaamheid.

Op verantwoorde manier omgaan met milieu en omgeving geldt voor particulieren en ondernemend Son en Breugel. We vinden het belangrijk om zuinig en goed om te gaan met energie, water en het milieu. Duurzaam opdrachtgeverschap biedt een kans voor economische ontwikkeling, ontwikkeling van duurzame diensten en producten en het verhogen van de economische winst.

- ▶ De gemeente kan duurzaamheid stimuleren door afspraken te maken met het bedrijfsleven (greendeals) en hen te wijzen op de ambities van ons dorp die zijn vastgelegd in het Duurzaamheidsbeleid 2016.
- ▶ Intensieve veeteelt is geen duurzaam ondernemen en dient te worden afgebouwd.
- ▶ Ekkersrijt is toe aan verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en aan klimaatadaptatie van het stenige gebied.
- ▶ Elektrisch rijden gaat steeds een grotere rol spelen. Het aantal laadpalen zal verder worden uitgebreid.

3.4 Ekkersrijt.

Ekkersrijt is in de Brainport regio een sterke banenmotor en heeft een aantrekkende werking. We willen Ekkersrijt dan ook meer ondersteunen om het bedrijventerrein en het ondernemen nog aantrekkelijker te maken, onder andere door regelgeving te verminderen en meer aan de ondernemers(vereniging) zelf over te laten.

- ▶ Actief beleid om, in overleg met bedrijven, gelijksoortige ondernemingen waar mogelijk bij elkaar te plaatsen om overlast van vrachtverkeer te verminderen.
- ▶ We willen werken aan een duidelijke visie voor het gebied ten noorden van de meubelboulevard en voor Ekkersrijt-Oost.
- ▶ Er wordt veel gewandeld door de medewerkers op Ekkersrijt, dat moet goed en veilig kunnen.
- ▶ In samenspraak met de ondernemersvereniging Ekkersrijt gaan we werk maken om de visie Science Park verder uit te voeren, en de samenwerking te intensiveren.

4. ...Waar voldoende woningaanbod is.

Op 13 plaatsen binnen de bebouwde kom van Son en Breugel zijn 300 woningen gepland, maar er is een behoefte aan meer woningen. Er zijn dus te weinig ontwikkellocaties.

De VVD Son en Breugel wil graag meewerken aan alternatieve plannen zoals tiny houses, maar we zien ook bouw mogelijkheden buiten de bebouwde kom, zoals Sonniuswijk of bij de Eindhovenseweg.

4.1 Wat willen we?

- ▶ Het huidige gehanteerde percentage van 50% voor sociale woningbouw is te hoog.
- ▶ Om doorstroming vanuit het sociale segment te bevorderen en daardoor goedkoop scheefwonen te verminderen, willen we meer aandacht voor woningbouw in het middensegment.
- ▶ Particulieren bieden steeds vaker gronden aan om bepaalde woonvormen te ontwikkelen. Dat willen we nog meer promoten en faciliteren.
- ▶ We moeten ons gaan richten op woningbouw buiten de bebouwde kom.
- ▶ Door actief grondbeleid te voeren kan de gemeentegronden verwerven en daardoor zelf de samenstelling van woningen bepalen.
- ▶ Geen massale, massieve woningbouw in en om ons dorp, maar meer spreiding.
- ▶ Nieuwbouw moet in een groene omgeving worden gebouwd, met oog voor klimaatverandering en verandering van energiedragers.
- ▶ De gemeente gaat in overleg met woningcorporaties om het woningaanbod uit te breiden naar huur in het middensegment en te kijken naar de mogelijkheden voor “experimentele bouw”.
- ▶ Niet automatisch indexeren van de belasting op eigen woningbezit (OZB). Pas als alle andere mogelijkheden afvallen, valt daar over te praten.
- ▶ Aandacht voor Collectief Particulier Ondernemerschap (CPO).
- ▶ Wij ondersteunen het concept ‘Slimmer wonen”, waarbij woningzoekenden met een bescheiden inkomen de kans krijgen om onder voorwaarden een sociale huurwoning met korting te kopen.
- ▶ Om goed in te kunnen spelen op de vraag en uit duurzaamheidsoverwegingen, moet er zoveel mogelijk ‘dynamisch’ worden gebouwd.

4.2 Voor wie moeten we gaan bouwen?

Nederland vergrijsst en er is een enorme vraag naar seniorenwoningen/zorgwoningen. Daarnaast is er een groei van het aantal gezinnen te verwachten. Ook is er in de regio door het succes van Brainport een toestroom van nieuwe bewoners.

- ▶ We moeten ons meer gaan richten op appartementen en nultredenwoningen zoals patiowoningen, bungalows voor ouderen en hofjesbouw.
- ▶ Wij faciliteren initiatieven om snel kleinere woningen voor starters, alleenstaanden en zorgbehoevenden te bouwen.
- ▶ Living-inn is een woonconcept voor zowel starters als senioren, met een zorgcomponent voor senioren die hulp behoeven. De locatie Driehoek-Noord is een geschikte locatie voor ontwikkeling van een dergelijk concept.

- ▶ Meer appartementen in het sociale huursegment, vrije sector huursegment en koop.
- ▶ Meer grondgebonden woningen in het koopsegment voor gezinnen, zowel in het sociaal- maar vooral in het middensegment.

5. ...Waar goed voor je wordt gezorgd als het nodig is.

5.1 Waar mensen volop de ruimte krijgen.

Steeds meer mensen nemen zelf het initiatief voor het gezamenlijk oplossen van maatschappelijke vraagstukken in hun buurt of wijk, of voor een specifieke doelgroep zoals 'Doorpakkers'. Dit gaat verder dan het gebruikelijke vrijwilligerswerk. De vormen zijn talrijk: beheer van openbaar groen, opruimen van zwerfvuil, buurtpreventieteams, maar ook het gezamenlijk inkopen van energie of het zelfstandig leiden van een zorgboerderij. Wij juichen deze initiatieven toe. Het sluit aan bij ons streven naar meer zelfstandigheid, bij ons streven naar een krachtige gemeente en een compacte overheid met gezonde overheidsfinanciën.

We vinden het belangrijk dat alle vrijwilligers van o.a. buurthuizen, de sport-, muziek- en cultuurverenigingen, evenementen hun activiteiten kunnen blijven uitvoeren. Naast de eigen inkomsten kan er een beroep worden gedaan op gemeentelijke ondersteuning. Wij achten ook een vrijwilligerssubsidie mogelijk voor instanties die bijdragen aan het gemeenschappelijk belang. Op deze manier zorgen we voor een vitale samenleving.

5.2 Waar je met plezier naar je werk gaat.

Werk is van groot belang voor mens en samenleving. Met ons werk verdienen we geld voor een goed leven. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot onafhankelijkheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en in de toekomst van onze samenleving.

- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet, en zorgt er bij aanbestedingen voor dat ook kleinere lokale ondernemers mee kunnen dingen. Het op te stellen beleid op gebied van *social return* moet dit mogelijk maken.
- ▶ We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Iedereen heeft talenten en mogelijkheden. Het is zonde als we die niet gebruiken.
- ▶ De gemeente zorgt dat mensen aan de slag gaan. Mensen die tijdelijk arbeidsongeschikt zijn, kunnen daarna weer aan de slag. Mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn, kunnen deels aan het werk.
- ▶ Mensen die echt niet kunnen werken, verdienen een vangnet: een uitkering. Ook mensen die hun baan kwijtraken verdienen een tijdelijk steuntje in de rug om snel weer aan de slag te gaan. Het verliezen van je baan is al ingrijpend genoeg.
- ▶ Wij vinden dat we voor het ontvangen van een uitkering een tegenprestatie mogen verwachten. Wie bijstand krijgt en de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verliest zijn of haar uitkering.
- ▶ Om de kansen op betaalde arbeid voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zo groot mogelijk te maken, dient de gemeente maximaal gebruik te maken van op dat terrein bestaande professionele uitzendorganisaties, WSD en *jobhunters*.

5.3 Waar kinderen zich thuis voelen en met plezier naar school gaan.

Op school leren wij kinderen de kennis en vaardigheden waar ze later iets aan hebben. Op school leren we ze ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen, maar ook de samenleving heeft er belang bij. Wij zijn trots op onze juffen en meesters voor de klas.

- ▶ De scholen moeten goed en veilig bereikbaar zijn voor kinderen en ouders. Wij willen dat er goede mogelijkheden zijn om je kind met de fiets of auto af te zetten bij school.
- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is, die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, zoals ruimte voor muziek, sport en cultuur.

- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van pesten, huiselijk geweld, radicalisering, *loverboys* en drugsgebruik.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven. Ook het actief oppakken van dyslexie is een prioriteit.
- ▶ Speciaal onderwijs wordt zo dicht mogelijk bij huis georganiseerd.
- ▶ Scholen geven concreet aan welke ondersteuning zij bieden voor leerlingen in bijzondere situaties zodat ouders de juiste keus kunnen maken. De gemeente heeft daarbij een stimulerende rol.

5.4 Waar iedereen goede zorg krijgt.

Iedereen verdient goede zorg. Als je gezondheid je in de steek laat, helpen we elkaar. We vinden het normaal dat familie, burens en vrijwilligers elkaar helpen. Als dat niet lukt, staan professionele medewerkers klaar voor de ondersteuning die je nodig hebt.

Wij willen dat iedereen de zorg krijgt die bij hem of haar past. Veel mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven, in hun eigen omgeving en met de ondersteuning die ze daarbij nodig hebben. Juist daarom is het belangrijk dat de gemeente zorg dichterbij mensen aanbiedt. Daarom steunen wij initiatieven voor zorg op kleine schaal.

- ▶ De zorg is toegankelijk voor iedereen. De regels voor extra ondersteuning zijn niet voor iedereen goed te begrijpen, en daarom vinden wij het van belang dat de gemeente de mogelijkheid biedt voor gratis, onafhankelijke ondersteuning bij het aanvragen van zorg. Iemand die je helpt om duidelijkheid te scheppen in de regels en in jouw belang meedenkt.
- ▶ We zijn er trots op dat veel Nederlanders met liefde zorgen voor hun naasten. Deze mantelzorg is ontzettend waardevol voor onze samenleving. De gemeente ondersteunt mantelzorgers.
- ▶ De gemeente helpt bij het koppelen van allerlei soorten van vervoer, zoals voor ouderen, kinderen en gehandicapten. Hierbij werkt ze ook samen met buurgemeenten.
- ▶ Het is eerlijk als je meebetaalt aan je eigen zorg. Binnen de wettelijke mogelijkheden heeft de gemeente een eigen bijdrage, waarbij stapeling moet worden voorkomen.
- ▶ De rijksmiddelen AWBZ en Jeugdzorg die over zijn gegaan naar de gemeente, worden door ontschotting van budget volledig aangewend voor de Wmo- en Jeugdzorg taken.
- ▶ De zorgdiensten worden slim en scherp ingekocht in regionaal verband.
- ▶ De vraag naar zorg laat zich niet regelen, en iedereen die echt ondersteuning nodig heeft, behoort die binnen de wettelijke kaders te krijgen. Om de kosten daarvan onder controle te houden, is het belangrijk dat de professionals die toewijzing en uitvoering regelen creatief zijn bij de keuze van de vorm van ondersteuning, niet te snel doorverwijzen naar specialistische ondersteuning, periodiek het effect van de ondersteuning volgen en zo nodig bijstellen of beëindigen. Daarbij is essentieel, dat ze de daarvoor de nodige beslissingsvrijheid hebben.
- ▶ In tegenstelling tot de afgelopen raadsperiode, heeft de gemeente goed inzicht in de kosten. In overleg met professionals blijven we binnen door de raad gestelde kaders.
- ▶ Wij ondersteunen het GROZerdam project 'Vitaal in Brainport' in onze gemeente. Hierin wordt in samenwerking tussen burgers, lokale professionals, ondernemers en organisaties gewerkt aan vitalere wijken met gezondere inwoners. De wijken krijgen hierbij ondersteuning vanuit de GROZerdam organisatie. De gemeente dient o.a. zorg te dragen voor een goede coördinatie.

5.5 Waar ruimte is voor sport.

Sport is belangrijk voor je gezondheid en helpt bij het leggen van sociale contacten.

- ▶ Sport- en spelvoorzieningen zijn onderdeel van het ruimtelijke ordeningsbeleid. De sportvoorzieningen in Son en Breugel zijn goed en veilig en dat moet zo blijven.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Dit kan ook met hulp van een buurtsportcoach.
- ▶ Sport is toegankelijk voor mensen met een beperking. De gemeente besteedt via een prestatiedoelstelling een vast gedeelte van de sportsubsidie hieraan.
- ▶ De oprichting van een lokale Sportraad is een prima initiatief die onze steun zal krijgen.

5.6 Waar aandacht is voor (lokale) tradities en cultuur.

Kunst, erfgoed en cultuur zijn van grote waarde voor de samenleving. Kunst en cultuur stimuleren creativiteit, en creativiteit leidt tot innovatie. Dit heeft een positief effect op de economie. Cultuur in Son en Breugel is van iedereen, en voor ons zijn daarin erfgoedbehoud, cultuuronderwijs en het beschermen van de vrijheid van meningsuiting het belangrijkste.

- ▶ Wij vinden het belangrijk dat mensen die niet uit Nederland komen de geschiedenis en cultuur van Son en Breugel en van onze regio kennen. Daarbij horen ook tradities en cultuur-historische evenementen zoals de Sinterklaasintocht, Carnaval en de jaarlijkse herdenkingen.
- ▶ Wij stimuleren organisaties die het (cultureel) erfgoed van Son en Breugel koesteren.
- ▶ Cultuuronderwijs helpt kinderen om met nieuwe werelden in aanraking te komen. Op de basisschool krijgt ieder kind cultuureducatie.
- ▶ Subsidie is een sluitstuk, culturele organisaties moeten ook andere inkomstenbronnen zoeken.
- ▶ We ondersteunen de initiatieven voor de ontwikkeling van een van Gogh Nationaal Park waarin Brabantse kenmerken zoals bekenlandschappen, landgoederenzones en waardevolle natuurgebieden gecombineerd worden met kennisindustrie en aantrekkelijke dorpen en steden.

5.7 En waar nieuwkomers zich aanpassen.

Het is in Nederland normaal dat we mensen opvangen die uit een oorlogsgebied komen, maar als het weer veilig is, dan gaan ze waar mogelijk weer terug naar hun thuisland. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en zijn geïntegreerd in onze samenleving. Dat hebben die mensen zelf gedaan. Zij hebben de kansen gegrepen die Nederland biedt. Wij zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.

- ▶ De gemeente gaat op grond van de nieuwe wet Inburgering nieuwkomers vanaf 1-1-2022 begeleiden bij hun inburgering. Zij krijgen inburgering op maat. We stimuleren deze nieuwkomers zich daadwerkelijk in te zetten voor hun inburgering, zowel vanuit eigenbelang als om bij te dragen aan de samenleving. Het leren van de Nederlandse taal is daarbij van groot belang. De gemeente stimuleert de inzet van vrijwilligers, zoals begeleiders en taalmaatjes.
- ▶ Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet en verleent geen opvang.

5.8 Verbinding.

Naast talloze verenigingen en een groot aantal sportclubs speelt SonenBreugelVerbindt een belangrijke rol in het creëren van ontmoetingen. Wij ondersteunen van harte initiatieven die onze inwoners met elkaar in contact brengen.

- ▶ Behoud van wijkcentra.
- ▶ Met verenigingen actief bouwen aan een sportief en gezellig dorp.
- ▶ We stellen voor klankbordgroepen te organiseren, om zo aanpassingen in een wijk goed af te stemmen met de inwoners van die wijk.

6. ...Waar het bestuur met zijn tijd meegaat.

6.1 Bestuur.

Het huidige ambtenarencorps vormt een kwetsbare organisatie en is op sommige plaatsen onderbemand. Dat heeft zijn weerslag gehad op de voortgang van projecten, de kwaliteit van de voorstellen van het college en de kwaliteit van de uitvoering. Om onze zelfstandigheid te behouden, is een goed werkende ambtelijke organisatie een voorwaarde.

- ▶ We willen de ambtelijke organisatie versterken met goed gekwalificeerd personeel.
- ▶ We onderschrijven het belang van goed en doortastend leiderschap, dat oog heeft voor de ambtenaren en hun behoefte aan persoonlijke ontwikkeling.
- ▶ We hebben inmiddels vele samenwerkingen op bestuurlijk niveau. Daar zit een grens aan. We willen andere mogelijkheden verkennen zoals fuseren, maar sluiten Eindhoven daarbij uit.
- ▶ In de nieuwe zittingsperiode van de raad gaan we energiek, coöperatief en vernieuwend aan het werk.

6.2 Gemeentegrens.

De gemeentegrens aan de noordoost kant van Son en Breugel kent een grillig verloop richting Nuenen en Meijerijstad. Aanpassing van de gemeentegrenzen zou kunnen zorgen voor uitbreiding van gemeentelijk grondgebied.

- ▶ Om de buurtschappen Mosbulten, Vressel en Olen bij de gemeente Son en Breugel onder te brengen, willen we met Nuenen en Meijerijstad de mogelijkheden onderzoeken voor een aanpassing van de gemeentegrenzen.

6.3 Financiën.

Ondanks grote uitgaven in de laatste periode waarin uitstaande schulden zijn opgelopen en onze reserves zijn verminderd, is vooral door extra steun van het rijk onze financiële situatie redelijk gezond te noemen. Bij een aantal grote uitgaven die afgelopen jaren zijn gedaan, verwachten we nog tegenvallers. Daar moeten we ons op voorbereiden. We moeten er vanuit gaan dat de inkomsten voor de gemeente de komende jaren onder druk kunnen komen te staan.

- ▶ Zo laag mogelijke lasten voor inwoners en ondernemingen.
- ▶ We moeten proportioneel financieel beleid voeren, dus geen uitgaven doen die niet overeenkomen met onze grootte en draagkracht.
- ▶ We zullen geen uitgaven doen waar inwoners in een later stadium voor moeten gaan bijbetalen, zoals bijvoorbeeld verhoging van subsidies bij exploitatietekorten.
- ▶ Een goede financiële huishouding is van groot belang, waarbij de reserves ruim voldoende moeten zijn om onvermijdelijke tegenvallers op te kunnen vangen.

6.4 Invoering van de Omgevingswet.

De invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is de grootste wetswijziging sinds de aanpassing van de Grondwet in 1848. Met deze invoering wordt een groot aantal regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, natuur en waterbeheer samengevoegd en worden inwoners veel meer betrokken bij de inrichting van hun naaste omgeving. De Omgevingsvisie geeft aan waar we als Son en Breugel naar toe willen op het gebied van ruimtelijke ordening.

- ▶ De Omgevingsvisie is te veel op het gemeentehuis en in samenwerking met externen ontwikkeld.
- ▶ Wij willen samen met inwoners hun directe omgeving inrichten.

6.5 Veiligheid.

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in ons huis en buurt. Hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten, behoren ongestoord hun werk te kunnen doen.

- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wij zijn groot voorstander van initiatieven zoals buurtpreventie, sociaal alarm en buurt-WhatsApp groepen.
- ▶ Als blijkt dat er schade uit verwijtbaar gedrag is ontstaan, worden de daders hiervan of hun ouders aansprakelijk gesteld. Gebruik van camerabeelden kan daarbij helpen.
- ▶ Veiligheid is een gezamenlijke inspanning en valt of staat bij de bereidheid van onze inwoners om verdachte of onveilige situaties te melden. Om die bereidheid in stand te houden is het noodzakelijk dat de instantie waarnaar de melding gaat een terugkoppeling geeft over wat er mee gedaan is.
- ▶ We hechten grote waarde aan Veiligheid, Toezicht en Handhaving. De gemeente pakt drugsdealers aan en de burgemeester gebruikt zijn bevoegdheden om drugspannen te sluiten.
- ▶ Buitengewone Opsporingsambtenaren vergroten de zichtbaarheid, handhaving en bestrijding van de kleine criminaliteit. We gaan bekijken of we wel voldoende zijn toegerust. Het is wenselijk het aantal BOA's met één uit te breiden.
- ▶ De hulpdiensten moeten op tijd zijn als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen.
- ▶ De gemeente neemt, in regionaal verband, een proactieve rol in het voorkomen dat extremisten haat kunnen zaaien en kunnen oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren.

6.6 Bestuursstijl.

We gaan natuurlijk door met de ontwikkeling van de nieuwe bestuursstijl. Overleg met inwoners is voor ons een must.

- ▶ De nieuwe bestuursstijl moet onderwerp van continue evaluatie zijn.
- ▶ In de coalitie zullen wij streven naar een raadsbreed gedragen coalitieakkoord op grote lijnen.
- ▶ Wij zetten onze controlerende functie op de hoofdlijnen voort, verwachten dat collega raadsleden dit ook doen en zullen te allen tijde met respect voor college, raadsleden, burgerraadsleden en andere betrokkenen de inhoudelijke discussie aangaan.
- ▶ De VVD besteedt veel tijd aan het opleiden en begeleiden van raadsleden en fracties. Daarmee dragen we bij aan het professionaliseren van de raad.

6.7 Gemeenteservice.

De gemeente staat in dienst van haar inwoners. Soms lijkt het echter andersom.

- ▶ De gemeente dient naast digitale aanspreekbaarheid, ook door menselijk contact aanspreekbaar blijven.
- ▶ Onze wethouder is altijd aanspreekbaar, niet alleen tijdens spreekuren.
- ▶ We gaan door met het door ons in de raad opgebrachte initiatief om 'gewoon eens te gaan kijken' bij zaken waar we een besluit over moeten nemen, en daar met betrokkenen te overleggen.
- ▶ We hebben geconstateerd dat onze inwoners graag betrokken willen zijn bij gemeentelijke aangelegenheden als het gaat om directe leefomgeving en hun veiligheid. Wij willen daarvoor wijk klankbordgroepen in het leven roepen.

6.8 Regionaal.

Son en Breugel is een relatief kleine gemeente in de Metropool Regio Eindhoven (MRE) en in het onderliggend Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). Om al onze taken en verplichtingen na te komen moeten we samenwerken. We kunnen niet alles alleen.

- ▶ Samenwerking in SGE- en MRE verband is van groot belang voor Son en Breugel.
- ▶ Taken die we zelf uit kunnen voeren doen we zoveel mogelijk zelf.
- ▶ Doordat initiatieven en ontwikkelingen vaak de gemeentegrens overschrijden, streven naar een balans waarbij zowel de regio als Son en Breugel er baat bij hebben.
- ▶ Son en Breugel ondersteunt de economische Brainport agenda, is een actieve partner en maakt gebruik van de kennis en kunde die Brainport onze regio biedt.

VVD Son en Breugel